

УТВЪРДИЛ:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет по Славянски филологии

Специалност:

СЛР	0	2	0	1	1	1	2	1
-----	---	---	---	---	---	---	---	---

РУСКА ФИЛОЛОГИЯ

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

A	3	2	3
---	---	---	---

РУСКА ЛИТЕРАТУРА ОТ XIX ВЕК - II ЧАСТ

Преподавател: Проф. д-р Ангелина Вачева

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	45
	Семинарни упражнения	30
	Практически упражнения (хоспитиране)	
Обща аудиторна заетост		75
Извънаудиторна заетост	Реферат	
	Доклад/Презентация	15
	Научно есе	
	Курсов учебен проект	40
	Учебна екскурзия	
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	50
Обща извънаудиторна заетост		105
ОБЩА ЗАЕТОСТ		180
Кредити аудиторна заетост		2,5
Кредити извънаудиторна заетост		3,5
ОБЩО ЕКСТ		6

№	Формиране на оценката по дисциплината ¹	% от оценката
1.	Workshops {информационно търсене и колективно обсъждане на доклади и реферати)	
2.	Участие в тематични дискусии в часовете	20%
3.	Демонстрационни занятия	
4.	Посещения на обекти	
5.	Портфолио	
6.	Тестова проверка	10%
7.	Решаване на казуси	
8.	Текуща самостоятелна работа /контролно	
9.	Курсова работа	30%
10.		
11.		
12.	Изпит	40%

Анотация на учебната дисциплина:

Курсът по руска литература на XIX век се провежда през IV и V семестър в бакалавърския курс на обучение в специалност „Руска филология“ с общ хорариум от 75 лекционни часа и 60 часа семинарни занятия. Лекционният хорариум е разположен в двата семестра както следва: IV семестър – 30ч. лекции, 30 часа упражнения (Първа част) и завършва с изпит; V семестър – 45 часа лекции, 30 часа упражнения (Втора част) и завършва с комплексен изпит, включващ задължителна курсова работа. Дисциплината „Руска литература на XIX век“ запознава студентите с върховите постижения на руската класическа литература. Обект на внимание е динамиката и националната специфика на литературния процес в Русия през XIX век; зараждането и развитието на романтизма и реализма в руската литература; еволюцията, едновременното съществуване и противоборство на различни естетически и социални доктрини, намерили израз в литературните текстове. Курсът включва както персоналии на най-известните поети, писатели, драматурзи на руската класическа литература (В. А. Жуковски, К. Н. Батюшков, А. С. Грибоедов, А. С. Пушкин, М. Ю. Лермонтов, Н. В. Гогол, И. С. Тургенев, И. А. Гончаров, Ф. И. Тютчев, А. Н. Островски, М. Салтиков-Шчедрин, Ф. М. Достоевски, А. А. Фет, Н. А. Некрасов, Л. Н. Толстой, А. П. Чехов), так и обзор на особеностите и тенденциите през различни литературни епохи и изповядвани от различни естетически групировки. Поетиката на литературните текстове се анализира на фона на общите културни процеси през столетието. Особено внимание се отделя на типологията на литературните жанрове и най-вече на руския класически роман от XIX век в сравнение с върховите литературни постижения и процесите в западноевропейските литератури. Воденият на руски език лекционен курс, четенето в оригинал на литературните текстове са част от обучението на студентите русисти по руски език.

¹ В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

Предварителни изисквания:

Основни познания по теория на литературата, руска история.

Добро владеене на руски език.

Активно участие на семинарните занятия и редовно посещение на лекциите.

Изготвяне на курсова работа.

Очаквани резултати:

Създаване на задълбочени знания по история и поетика на руската литература и нейната национална специфика през XIX век в контекста на еволюцията на руската култура. Усъвършенстване на литературоведската подготовка на студентите и уменията им за анализ на литературния текст. Изграждане на професионални навици и умения.

Учебно съдържание**Пети семестър**

№	Тема:	Хорариум
	<p>Н. В. ГОГОЛ (1809-1852). Гогол и развитието на руската литература. Творческата еволюция на писателя. Ранно творчество. Сборниците "Вечера на хуторе близь Диканьки" и "Миргород" в контекста на руската романтична проза от 30-те години на XIX в.</p> <p>"Петербургские повести" и Гоголевата художествена антропология. Гротеската и абсурдът в Гоголевата картина на света. Градското предание и фантастиката в повестите.</p> <p>Драматургията на Гогол. Теоретични възгледи за комедията като жанр („Театральный разъезд“). Комедията "Ревизор" - гротесков сюжет, драматичен конфликт, характер на комичното, сатиричен патос.</p> <p>Романът-поема "Мертвые души" - творчески замисъл, жанрова многозначност, сюжетен модел, композиция, образна система.</p> <p>Духовната трагедия на Гогол през 40-те год. Гогол като религиозен мислител. "Выбранные места из переписки с друзьями". Гоголевите традиции в руската и световната литература. Гогол в България.</p>	6 ч.

	<p>Руската литература през 40-те и 50-те години. Идейни течения и естетически платформи. Славянофилите и техният „романтизъм на ретроспективната утопия“. В. Г. Белински и концепцията му за реалистично изкуство. "Натуралната школа"-представители, естетическа концепция, жанрове (проза, поезия, драматургия), актуални тематични мотиви, персонажи, стил. Организационни форми, издания, участници. "Натуралната школа" и интересът към съвременната и западноевропейска литература. Традициите на "Натуралната школа" в развитието на руската литература.</p>	2 ч.
	<p>И. А. ГОНЧАРОВ (1812–1891). Творческата еволюция на писателя и мястото му в историята на руския реалистичен роман. Ранният Гончаров и поетиката на "натуралната школа". Романът "Обыкновенная история" - нравствено-етична и социално-идеологическа колизия. "Обломов" - върхово постижение на социално-психологическия роман на Гончаров.</p>	2 ч.
	<p>Ф. И. ТЮТЧЕВ (1803-1873) и неговото място в историята на руската поезия. Тютчевата "поезия на мисълта" и руският философски романтизъм. Основни мотиви и образи в Тютчевата философска лирика. Своеобразие на Тютчевия пантеизъм - "Видение", "Не то, что мните вы, природа", "Сумерки", "Silentium!" и др. Човекът и мирозданието; човечеството и вселената. Пейзажна лирика - "Весенняя проза", "Весна", "Осенний вечер", "'Весенние воды", "День и ночь", "Летний вечер". Политическа лирика- "Море и утес", "Цицерон", "Умом Россию не понять..." и др., славянофилски мотиви. Любовна лирика - "Денисиевски цикъл"; "Я встретил Вас и все былое..." и др. . Новаторство и специфика на Тютчевата поетика и стилистика. Тютчевата традиция в развитието на руската поетична култура.</p>	2 ч.
	<p>И. С. ТУРГЕНЕВ (1818-1883). Ранно творчество: лирика, поеми. Цикълът "Записки охотника" и народностният дух на руската литература - проблеми, типология на персонажите, композиция, пейзаж, стил. Драматургията на Тургенев - "Месяц в деревне". Повестите от 1850-те години: "Дневник лишнего человека", "Ася". Статията на Чернишевски "Русский человек на rendez-vous". Романите на Тургенев. Проблемът за историческата съдба на дворянската интелигенция - "Рудин" и "Дворянское гнездо". Темата за</p>	4 ч.

	<p>разночинския интеллигент и поколенческия сблъсък в "Накануне" и "Отцы и дети". Трактовата на проблема "Хамлет - Дон Кихот" у Тургенев. Последни романи - "Дым" и "Новь". Поетика на Тургеневия роман -жанрово-структурни принципи, лиризм, "таен психологизъм", стилистика. Тургеневите женски персонажи. Късно творчество. "Стихотворения в прозе". Тургенев в руската и световната литература.</p>	
	<p>А. Н. ОСТРОВСКИ (1823-1886). Историческата роля на Островски в развитието на руската драматургия. Началото на творческия му път - "Свои люди - сочтемся". Славянофилски увлечения - "Бедность не порок". "Колумб на Замоскворечието": трилогията за Балзаминов ("Праздничный сон - до обеда"; "Свои собаки грызутся - чужая не приставай!" и "За чем пойдешь - то и найдешь"). Критика на бюрократичната система - "Доходное место". "Гроза" и литературната и социалната дискусия по неин повод. Статията на Добролюбов "Луч света в темном царстве". Жанрови особености, конфликт, персонажи в "Гроза". Социални драми и комедии - "На всякого мудреца довольно простоты", "Волки и овцы", "Бесприданница", "Таланты и поклонники", "Лес" и др. Драматургическите принципи на писателя - особености на поетиката. Историческата му заслуга за създаването на националния репертоар на руския театър.</p>	3 ч.
	<p>Руската литература от 60-те и 70-те години. Нови насоки и тенденции в националното литературно развитие - проблематика, герои, жанрове, стилове. Концепциите за «чисто» и социално ангажирано изкуство. Типология на руския роман от епохата. Разнообразие и специфика на жанровите форми. Водещи романисти (Ф. М. Достоевски, Л. Н. Толстой, М. Е. Салтиков-Шчедрин, Н. Г. Чернышевски и др.).</p>	4 ч.
	<p>Н. А. НЕКРАСОВ (1821-1878). Творчеството на Некрасов - нов етап в развитието на руската поезия. Некрасов и "натуралната школа". Издателска дейност. Незавършеният роман "Жизнь и похождения Тихона Тростникова". Лирика от 40-те години - "В дороге", "Псовая охота", "Еду ли ночью по улице темной". Сатирични творби - "Современная ода", "Нравственный человек", "Колыбельная песня". Идеино-естетическото кредо на твореца - "Поэт и гражданин". Некрасовата лирика от 50-те и 60-те години - "Размышления у парадного подъезда", "Песня Еремушке", "Забытая деревня" и др. Жанрът на</p>	2 ч.

	<p>поемата у Некрасов. Народните поеми "Коробейники", "Мороз, Красный нос"; "Железная дорога". Народната епопея "Кому на Руси жить хорошо" -творчески замисъл, сюжет, образи, проблематика, композиция, сатирично и фолклорно начало, стих.</p>	
	<p>А. А. ФЕТ (1820-1892). Фет и неговото място в историята на руската поезия. Естетически позиции и творческа еволюция. Основно емоционално съдържание на лириката му от 40-те и 50-те години. Любовна лирика - "Не отходи от меня", "Тихая звездная ночь", "Шепот, робкое дыханье", "Какое счастье" и др. Стихове за природата - "Чудная картина", "Я долго стоял неподвижно", "Уснуло озеро", "Сияла ночь" и др. "Антологични стихотворения - "Диана" "Аполлон Бельведерский" и др. Поезията на Фет и теорията за "чистото изкуство". Поетиката на Фет. Поетичната традиция на Фет в руската лирика.</p>	<p>2 ч., V сем.</p>
	<p>Ф. М. ДОСТОЕВСКИ (1821-1881) - Формирането на младия Достоевски в кръга на писателите от "натуралната школа". "Бедные люди" в контекста на поетиката на школата. Ранните повести и ролята им в изработването на психологизма на Достоевски - "Двойник", "Слабое сердце", "Белые ночи" и др. Каторгата и идейният прелом на писателя. "Записки из Мертвого дома" като публицистичен текст. Антигероят от "Записки из подполья". "Почвеничеството" на Достоевски - дейността му в списанията "Время" и "Эпоха". Типология и поетика на романите на Достоевски от 60-те и 70-те години. "Преступление и наказание" - социално-философска и психологическа колизия, критика на индивидуалистическото съзнание на героя-идеолог, белези на полифонична структура. "Петербургският текст" в романа. Концепцията за "положително-прекрасния" човек в романа "Идиот". Романът "Бесы" - идеологическа и художествена структура. Философската епопея "Братя Карамазовы" - синтез на художествените търсения на Достоевски. Полифонизмът и психологизмът в романите на писателя. Достоевски и световният литературен процес. Розанов, Мережковски, Гросман, Бахтин за Достоевски.</p>	<p>6 ч.</p>

	<p>Л. Н. ТОЛСТОЙ (1828-1910). Ранни произведения - трилогията "Детство", "Отрочество", "Юность". "Севастополски разкази" и "Казаци". Чернишевски за ранния Толстой. Педагогическа дейност след Кримската война.</p> <p>Романът-епопея "Война и мир" - жанр, философия на историята, образна система, композиция, "диалектика на душата", наративни принципи. "Народната мисъл" във "Война и мир".</p> <p>Романът "Анна Каренина" и нравственото кредо на Толстой. Композиционни и жанрови особености, психологическо майсторство, стил.</p> <p>Идейният прелом у Толстой в началото на 80-те години и преминаването му на патриархално-селски позиции. Повести от 80-те години: "Отец Сергей", "Смърт Ивана Ильича", "Крейцера соната". Романът "Воскресение" - идейно-естетически манифест на късния Толстой. Социално-философска и нравствена концепция, художествено своеобразие на Толстоевия реализъм.</p> <p>Драматургията на Толстой - "Живой труп". Световното значение на Л.Н.Толстой.</p>	6 ч.
	<p>А. П. ЧЕХОВ (1860-1904). Ранно творчество – "Толстый и тонкий", "Хамелеон", "Смърт чиновника", "Маска", "Унтер Пришибеев", "Тоска" и др. Поетика на малкия разказ - принципи на изграждане на сюжета, композиция, характер на комичното, обективност на авторовата позиция.</p> <p>Белетристични творби от края на 80-те и началото на 90-те години- "Степь", "Студент", "Скучная история", "Палата N 6". Нравствените принципи на писателя и интелегентската тема - "Попрыгунья", "Учитель словесности", "Анна на шее", "Ионыч", "Человек в футляре" и др. Художественото своеобразие на последните му белетристични творби - "Дама с собачкой", "Невеста". Новаторството на Чеховата проза.</p> <p>Драматургията на Чехов - "Дядя Ваня", "Чайка", "Три сестри", "Вишневый сад". Художествено новаторство и поетика на Чеховата драма - характер на конфликта, композиция, жанрово своеобразие, лирическо "подводно течение", символика. Традициите на Чехов и развитието на реализма в литературата от 20 в. Световното значение на Чехов.</p>	6 ч.

Семинарни упражнения

Шести семестър

Тема №	Наименование на темата	Хорариум
1.	„Петербургские повести“ от Н.В. Гогол като художествен цикъл	2
2.	„Ревизор“ и концепцията за „обществена комедия“ на Гогол	2
3.	Романът-поема „Мъртви души“ от Н. В. Гогол	2
4.	Поетика на Тургеневия роман. „Рудин“ и „Дворянское гнездо“	2
5.	Поетика на Тургеневия роман. „Накануне“ и „Отцы и дети“	2
6.	Романовата поетика на Ф.М. Достоевски. „Преступление и наказание“	2
7.	Романовата поетика на Ф.М. Достоевски. „Идиот“	2
8.	Романовата поетика на Ф.М. Достоевски. „Бесы“	2
9.	Романовата поетика на Ф.М. Достоевски. „Братья Карамазовы“	2
10.	Л.Н. Толстой. „Война и мир“	2
11.	Л.Н. Толстой. „Война и мир“	2
12.	Л. Н. Толстой. „Анна Каренина“	2
13.	Поетика на Чеховата проза	2
14.	Драматургията на Чехов	2
15.	Писмена работа.	2

Конспект за изпит

№	Въпрос
1	Цикълът "Вечера на хуторе близь Диканьки" в контекста на руската романтична проза от 30-те години на XIX в. Връзка с народната смехова култура. Фантастични и митологични мотиви. Сборникът "Миргород" - повестите за дворянския живот и героичната романтика в "Тарас Бульба".
2	"Петербургские повести" и Гоголевата художествена антропология. Гротеската и абсурдът в Гоголевата картина на света. Градското предание и фантастиката в повестите.
3	Драматургията на Гогол. Теоретични възгледи за комедията като жанр. Комедията "Ревизор" - гротесков сюжет, драматичен конфликт, характер на комичното, сатиричен патос, персонажи.
4	Романът-поема "Мертвые души" - творчески замисъл, жанрова многозначност, сюжетен модел, композиция, образна система.
5	"Натуралната школа" и концепцията на руския реализъм. Участници, жанрове (проза, поезия, драматургия), актуални тематични мотиви, персонажи, стил. Организационни форми, издания.
6	Социално-психологическият роман на И. Гончаров "Обломов".
7	Философската лирика на Ф. И. Тютчев в контекста на руския романтизъм.

	Пантеизъм. Човекът и мирозданието. Любовна лирика. Политически и славянофилски стихотворения.
8	Романите на И. С. Тургенев. Проблемът за историческата съдба на дворянската интелигенция - "Рудин" и "Дворянское гнездо". Темата за различията на интелигент и поколенчески сблъсък в "Накануне" и "Отцы и дети". Трактовата на проблема "Хамлет - Дон Кихот" у Тургенев.
9	Пиесите на А.Н. Островски като основа на руския национален театрален репертоар. Началото на творческия му път - "Свои люди - сочтемся". Критика на бюрократичната система - "Доходное место". "Гроза" и литературната и социалната дискусия по неин повод. Социални драми и комедии - "На всякого мудреца довольно простоты", "Волки и овцы", "Бесприданница", "Таланты и поклонники", "Лес" и др.
10	Теми и жанрове в лириката на Н.А. Некрасов. Социална проблематика и поетика. Поемата "Кому на Руси жить хорошо" - творчески замисъл, сюжет, образи, проблематика, композиция, сатирично и фолклорно начало, стих.
11	А. А. Фет и неговото място в историята на руската поезия. Естетически позиции и творческа еволюция. Любовна лирика. Антологични стихотворения. Стихотворни експерименти. Оригинална образност и двукопис.
12	Романите на Салтиков-Шчедрин „История одного города“ и „Господа Головлёвы“ – актуалност на проблематиката, сатирична поетика.
13	Ранното творчество на Ф.М. Достоевски. „Бедные люди“, „Двойник“, „Записки из Мертвого дома“, „Записки из подполья“ – изработване на оригиналната поетика на писателя. М. Бахтин за „Коперниковския преврат в литературата“ у Достоевски.
14	Типология и поетика на романите на Достоевски от 60-те години. "Преступление и наказание" - социално-философска и психологическа колизия, критика на индивидуалистическото съзнание на героя-идеолог, белези на полифонична структура. "Петербургският текст" в романа. Концепцията за "положително-прекрасния" човек в романа "Идиот".
15	Романът "Бесы" - идеологическа и художествена структура. Философската епопея "Братя Карамазовы" - синтез на художествените търсения на Достоевски.
16	Еволюцията на Толстоевата поетика. Трилогията „Детство. Отрочество. Юность“, „Севастополските разкази“, „Казаки“ и др.
17	Романът-епопея „Война и мир“. Историософията на Л.Н. Толстой. Творческа история, жанрови особености. Персонажна система.
18	Романът „Анна Каренина“ от Л.Н. Толстой и разпаданалото се руско „семејство“.
19	Поетика на ранните Чехови разкази. Краткостта като „сестра на таланта“. Сюжети и персонажи. Особености на комизма.
20	Късната проза на Чехов. Белетристични творби от края на 80-те и началото на 90-те години- "Степь", "Студент", "Скучная история", "Палата N 6". Интелигентската тема - "Попрыгунья", "Учитель словесности", "Анна на шее", "Ионыч", "Человек в футляре" ; „Дом с мезонином“, „Дама с собачкой“ и др. Особености на поетиката.
21	Поетика на Чеховата драма. "Чайка", „Дядя Ваня", "Три сестры", "Вишневый сад". Художествено новаторство и поетика на Чеховата драма - характер на конфликта, композиция, жанрово своеобразие, лирическо "подводно течение", символика.

Библиография

Основна:

- История русской литературы в 4-х т, Л., 1980-1983, т. 2-4.
- Троев, П. Руска класическа литература. Университетски учебник. София УИ „Св. Климент Охридски“, Част I, С., 2006.
- Троев, П. Руска класическа литература. Университетски учебник. София УИ „Св. Климент Охридски“, Част II, С., 2012.
- Евтимова, Р. и др. Руска литература XIX-XX век. Университетски учебник. Пловдив, Хермес, 2002.
- Поспелов, Г. Н. История русской литературы 19 века /1840-1860/, М., 1972.
- Кулешов, В. И. История русской литературы 19 века /70-90-ые годъ]/, М., 1983.
- Ревякин, А. Л. История русской литературы 19 века /первая половина. М., 1977.
- История русской поэзии в 2-х т. Л, 1968-1969.
- История русского романа, т. 1 -2, М.-Л, 1962-1964.
- История русской драматургии, т. 1-2, ЛД1982-1987.
- История романтизма в русской литературе, М., 1979.
- Манн Ю В. Поэтика русского романтизма, 1976.
- Мильдон В. И. Вершины русской драмы. М, 2002.
- Развитие реализма в русской литературе, т. 1 -3, М., 1972-1974.
- Кулешов В. И., Натуральная школа в русской литературе XIX в., М., 1965.
- Германов Г. Върхове на руската класическа литература. С., 1982.
- Поредица "Руска литературна класика. т. 1 . С., 1994; т.2. С., 1994.
- Троев П. Руският роман от първата половина на XIX в. С., 1989.
- Троев П. Етюди за руската литература. С., 1996
- Троев П. Руска класическа литература. Литературен справочник, С, 1995
- Кулешов В.И. История русской критики 18-19 веков. М., 1972
- Бицили П. Класическото изкуство. С., 1995.
- Бицили П. Салимбене и Пушкин. Електронно издателство LiterNet, 2004
<http://liternet.bg>
- Велчев, В. Българо-руски литературни взаимоотношения през 19-20 в. С., 1974.
- Германов, Г. Окървавено навечерие, Варна, 1976/С., 1984.
- Гынянов, Ю.Н. Поэтика. История литературы. Кино. М., 1977.
- Эйхенбаум, Б.М. О литературе, М., 1969.
- Лотман, Ю. М. Поэтика. Типология на културата, С, 1990.
- Лотман, Ю. М. Култура и информация, С, 1992.
- Лотман, Ю. М. Избранные работы в 3-х т., Таллин, 1990.
- Лотман, Ю. М. О русской литературе. Статьи и исследования (1958-1993), СПб., 1997.
- Лотман, Ю. М. Беседы о русской культуре. М., 1994.
- Лотман, Ю. М. О поэтах и поэзии, СПб, 1996 1 изд., 2001 - 2 изд.
- Манн, Ю. В. Русская литература XIX в. Эпоха романтизма, М., 2001.
- Сахаров, В. И. Страницы русского романтизма, М., 1988.
- Недзвецкий, В.А. Русский социально-философский роман, М., 1996
- Сб. "Натуральная школа" и ее роль в становлении русского реализма, М., 1997

- Набоков, Владимир. Лекции по русской литературе (1981). Варианты на електронен и хартиен носител на руски и английски език.
- Аронсон, М., Рейсер, С. Литературные кружки и салоны. Спб., Академический проект, 2001.
- Кафанова, О. Б. Жорж Санд и русская литература XIX века. Мифы и реальность. Томск, 1998.
- Лебедева, О. Б., Янушкевич, А. Германия в зеркале русской словесной культуры XIX – начала XX века. Bohlau Verlag, Koln – Weimar-Wien, 2000.
- Россия XIX века глазами иностранцев. Л., 1991.
- Топоров, В. Н. Петербургский текст. М., Наука, 2009.
- Краснощекова, Е. А. Роман воспитания — Bildungroman — на русской почве: Карамзин. Пушкин. Гончаров. Толстой. Достоевский. СПб., Пушкинский фонд, 2008, 2012.
- Вайскопф, М. Агония и возрождение романтизма. М., НЛЮ, 2022.
- Русский реализм XIX века. Общество, знание, повествование. М., НЛЮ, 2020.
- Нейчев, Николай. Литература и Месианизъм (Руското литературно месианство през XIX век). Пловдив, УИ „Паисий Хилендарски“, 2009.
- Кръстева, Д. Политически метафори и сюжети в руската литература на XVIII – XIX век (Литература – Идеологическа история – Неофициални разкази за Двореца). Университетско издателство „Епископ Константин Преславски“. Шумен, 2013.
- Класика и канон в руската литература. Българският поглед. Сборник текстове. С. 2012. (Съставители Л. Димитров, Г. Петкова и Р. Евтимова)
- Класика и канон в руската литература. Чуждият поглед. Сборник текстове и документи. С. 2013. (Съставител Л. Димитров, Р. Евтимова и Г. Петкова)
- Класика и канон в руската литература. Университетският поглед. Сборник текстове. С. Факел 2014, 240 стр. (Съсъставители Р. Евтимова, Р. Божанкова, И. Чекова, Р. Парашкевова и П. Паунова)
- Класика и канон в руската литература. Юбилеят. Сборник текстове. С. 2016. (Съставители Р. Божанкова, Л. Димитров, И. Чекова, Р. Парашкевова и П. Паунова).
- Манолакев, Христо. Руският роман от втората половина на XIX век (история, типология, херменевтика). Учебно пособие. С. 2016.
- Манолакев, Христо. Слово и тяло. Из историята и херменевтиката на руския литературен канон. С. 2017.
- Чавдарова, Д. Ното Legens в русской литературе XIX века. Шумен 1997.
- Чавдарова, Дечка. Храната/трапезата в руската литература. XVIII – началото на XX век. Велико Търново 2010.
- Чавдарова, Д. Проблеми на межкултурната комуникация в руската литература на XIX век. Шумен 2007.
- Четене на литературната класика. Сборник в чест на 60-годишнината на проф. дфн Петко Троев. С. 2002.
- Кръстева-Петрова, Д. *Из тематичните паркове на руската култура и литература (културен контекст и литературна тематична линия)*. Шумен, Университетско издателство „Епископ Константин Преславски“, 2014.
- Парашкевова, Р. Руският бретъор на прицел. Опити върху фигурата на бретъора в руското социокултурно и литературно пространство от първата половина на XIX в. С., 2017.

Допълнителна:

- Белый, А. Мастерство Гоголя, М.-Л., 1934.
Гуковский, Г. А. Реализм Гоголя, М., 1959.
Германов, Г. Н. В. Гогол. С., 1964.
Степанов, Н. Л. Искусство Гоголя-драматурга, М., 1964.
Манн, Ю. В. Комедия Гоголя "Ревизор", Л., 1963.
Манн, Ю. В. В поисках живой души, Л., 1987.
Манн, Ю. В. Поэтика Гоголя, М., 1978/1996 и следв.
Машинский, С. Художественный мир Гоголя, Л., 1971.
Елистратова, А. А. Гоголь и проблемы западноевропейского романа, М., 1972.
Карташова, И. В. Гоголь и романтизм, Калинин, 1975.
Троев, П. Гогол, С., 1981.
Смирнова, Е. А. Поэма Гоголя "Мертвые души". Л, 1987.
Лотман, Ю. М. В школе поэтического слова. Пушкин. Лермонтов. Гоголь. М., 1988.
Маркович, В. М. Петербургские повести Н. В. Гоголя. М., 1989.
Сб. В мире Гоголя. М. – Л., 1992.
Гоголь и мировая литература, М., 1988.
Вайскопф, М. Сюжет Гоголя. М. , 1993; 2002.
Разказът "Шинел" на Н. В. Гогол - сътворен! направен? съшит?? (Н. Георгиев и Р. Коларов - съставители). С., 2002.
Вечният Гогол. Сборник. Велико Търново. 2010.
Звезданов, Николай. Космосът на Гогол. Същият в огледалото на другия. Велико Търново, 2005.
Дмитриева, Е. Второй том „Мертвых душ“. Замыслы и домыслы. М., НЛО, 2023.
- Лющиц, Ю. Гончаров. М., 1986.
Роман И. А. Гончарова "Обломов" в русской критике. Л., 1991.
Недзвецкий, В. А. И. А. Гончаров - романист и художник. М., 1992.
Краснощекова, Е. А. И. А. Гончаров: Мир творчества. СПб., Пушкинский фонд, 1997, 2012.
Обломов: константы и переменные. Сборник научных статей./ Под ред. С. Н. Гуськова, Н. В. Калининой, С. В. Денисенко и др. ИРЛИ РАН. СПб., 2011.
Валицкий, А. В кругу консервативной утопии. Структура и метаморфозы русского славянофильства. М., НЛО, 2019.
- Пигарев, К. В. Жизнь и творчество Ф. И. Тютчева. М., 1962.
Озеров Л.А. Поэзия Тютчева, Л., 1975
Маймин, Е. А. Русская философская поэзия. М., 1976.
Пигарев, К. В. Ф. И. Тютчев и его время, М., 1978.
Бочева, М. Лириката на Тютчев. С., 1980.
Тютчевский сборник. Таллин, 1990.
- Бялый, Г. А. Тургенев и русский реализм, М.-Л., 1968.
Шаталов, С. Е. Проблемы поэтики И.С.Тургенева, Л., 1969.

- Курляндская, Г. Д. Художественный метод Тургенева-романиста, Тула, 1972.
- Батюто, А. Н. Тургенев-романист, Л., 1972.
- Маркович, В. М. Человек в романах Тургенева. Л., 1975.
- Маркович, В. М. И. С. Тургенев и русский реалистический роман 19 века (30-50-ые годы), М., 1982.
- Петров, С. М. Тургенев. М., 1979.
- Шаталов, С. Е. Художественный мир Тургенева. М., 1980.
- Германов, Г. И. С. Тургенев. С, 1980.
- Анчев, А. И. С. Тургенев. Поэтика и эстетика, С., 1984.
- Роман И. С. Тургенева "Отцы и дети" в русской критике. Л., 1986.
- И. С. Тургенев в современном мире. Л., 1987.
- Лебедев, Ю. В. Тургенев. М., 1990.
- Курляндская, Г. Б. Эстетический мир И. С. Тургенева. Орел, 1994.
- Генералова, Н. П. И. С. Тургенев: Россия и Европа (Из истории русско-европейских общественных и литературных отношений). СПб., 2003.
- Лотман, Л. М. А. Н. Островский и русская драматургия его времени. М., 1961.
- Ревякин, А. Л. Искусство драматургии А. Н. Островского. М., 1974.
- Холодов, Е. Г. Мастерство Островского, М, 1967.
- Журавлева, А. И. А. Н. Островский-комедиограф, М., 1982.
- Лакшин, В. Л. Театр А. Н. Островского, М., 1985.
- Драма А. Н. Островского "Гроза" в русской критике. М, 1990.
- Чуковский, К. И. Мастерство Некрасова. М., 1962.
- Корман, Б. О. Лирика Некрасова. Воронеж, 1964.
- Розанова, Л. А. Поэма Некрасова "Кому на Руси жить хорошо", Л., 1970.
- Степанов, Н. Л. Н. А. Некрасов. М., 1971.
- Бухштаб, Б. Я. Н. А. Некрасов - проблемы творчества. Л., 1989.
- Эйхенбаум, Б. М. О поэзии. М., 1969.
- Озеров, Л. А. А. Фет. О мастерстве поэта. М., 1970.
- Бухштаб, Б. Я. А. А. Фет. Очерк жизни и творчества. Л, 1974.
- Маймин, Е. А. А. А. Фет. М., 1989.
- А. А. Фет: Материалы и исследования. СПб., 2021. Вып. 4: К 200-летию со дня рождения поэта (1820–2018).
- «Стихи имеют свои права...»: К 200-летию Афанасия Афанасьевича Фета / Отв. ред. Н. П. Генералова, В. А. Лукина. СПб., 2020.
- Некрасовский сборник. Брянск, 2019.
- Горячкина, М. С. Сатира Салтыкова-Щедрина. М., 1976.
- Бушмин, А. С. Художественный мир Салтыкова-Щедрина, Л., 1987.
- Николаев, Д. Смех Щедрина, 1988.
- Бердяев, Н. Мирогледът на Достоевски. С., 1992.
- Гросман, Л. Достоевски. С., 1965.
- Гросман, Л. Поетиката на Достоевски. С., 1996.
- Бахтин, М. М. Проблеми на поетиката на Достоевски. С., 1976./ Проблеми поэтики Достоевского – различни издания 1928-2024.

- Чирков, Н. М. О стиле Достоевского. М., 1964.
- Фриндлендер, Г. М. Реализм Достоевского, М.-Л., 1964.
- Достоевский и русские писатели. М., 1971.
- Достоевский-художник-мыслитель. М., 1972.
- Кирпотин, В. Достоевский-художник. М., 1972.
- Кирпотин, В. Разочарование и крушение Родиона Раскольников. М., 1970.
- Велик, А. Художественные образы Достоевского. М., 1974.
- Ветловская, В. Е. Поэтика романа "Братья Карамазовы". Л., 1977.
- Стоянов, Ц. Геният и неговият наставник. С., 1978.
- Бурсов, Б. Личность Достоевского. Л., 1979.
- Фриндлендер, Г. М. Достоевский и мировая литература. М., 1979.
- Селезнев, Ю. Достоевский. М., 1981.
- Одинокое, В. Г. Типология образов в художественной системе Достоевского, Новосибирск, 1981.
- Захаров, В. Система жанров Достоевского. Л., 1985.
- Кашина, Н. В. Человек в творчество Ф. М. Достоевского. М., 1986.
- Кашина, Н. В. Эстетика Достоевского. М., 1989.
- Карякин Ю.Ф. Достоевский и канун 21 века, М., 1989.
- Геригк Х.-Ю. Литературное мастерство Достоевского в развитии. От «Записок из Мертвого дома» до «Братьев Карамазовых». СПб., Издательство Пушкинского Дома; Нестор-История, 2016.
- Кибальник, С. А. Проблемы интертекстуальной поэтики Достоевского. СПб., ИД «Петрополис», 2013.
- Кибальник, С. А. Философский интертекст творчества Достоевского. СПб.: ИД «Петрополис», 2021.
- “Записки из подполья” Ф.М. Достоевского в культуре Европы и Америки. Под ред. Гальцовой Е. Д. М., ИМЛИ, 2021.
- Нейчев, Николай. Ф. М. Достоевски – тайнствената поетика. Пловдив: Макрос, 2001.
- Троев, П. Достоевски. Духовните митарства на гения и пророка. София: Издателска къща „Персей”, 2012.
- Л. Н. Толстой в русской критике, М., 1960
- Эйхенбаум, Б. М. Лев Толстой, т.1-3. М.-Л., 1928–1960.
- Шкловски, В. Б. Лев Толстой. С., 1971/1987.
- Гудзий, Н. Лев Толстой. М., 1960.
- Арденс, Н. Творческий путь Л.Толстого. М., 1960.
- Бурсов, Б. И. Лев Толстой и русский роман, М.-Л., 1963.
- Потапов, А. Л. "Война и мир" Л. Н.Толстого. М., 1970.
- Ломунов, К. Н. Эстетика Л. Н.Толстого. Л., 1972.
- Бочаров, С. Г. Роман Толстого "Война и мир". М, 1978.
- Бабаев, Э. Г."Анна Каренина" Л. Н.Толстого. М., 1978.
- Анчев, А. Лев Толстой и българската литература. С., 1978.
- Бочева, М. Л. Н.Толстой. С., 1981.
- Ковалев, В. А. Поэтика Льва Толстого. М., 1983.
- Сливицкая, О. В. "Война и мир" Л. Н. Толстого. Проблемы человеческого общения. Л., 1988.

Полякова, Е. А. Поэтика драмы и эстетика театра в романе: "Идиот" и "Анна Каренина". М., РГГУ, 2012.

Долбилов, М. Жизнь творимого романа. От авантекста к контексту «Анны Карениной». М., НЛО, 2023.

Шах-Азизова, Т. К. Чехов и западноевропейская драма его времени. М., 1966.

Гурвич, И. Е. Проза Чехова, М., 1970

Чудаков, А. П. Поэтика Чехова, М., 1971.

Чудаков, А. П. Мир Чехова, Л., 1986.

Чудаков, А. П. Поэтика и мир Чехова. М., 2024.

Киссель, В. Ш. Космос Чехова. Театр, пространство и время. СПб., Алетейя, 2024.

Кибальник С. А. Чехов и русская классика: проблемы интертекста. Статьи, очерки, заметки. СПб., ИД «Петрополис», 2015.

Кузнецова, И. В. Творческая эволюция Чехова. Томск, 1978

Полоцкая, З. А. А. П. Чехов. 1979.

Катаев, В. Б. Проза Чехова. М., 1979.

Бялый, Г. Чехов и русский реализм. Л., 1981.

Троев, П. А. П. Чехов. С., 1985.

Диалози с Чехов. 100 години по-късно. С., 2004.

Димитров Л. Да размиваш Мелпомена, или Чехов на големия път към драмата. С., Факел, 2013.

www.rvb.ru - Русская виртуальная библиотека.

www.nlo.magazine.ru и www.nlobooks.ru – списание и издателство “Новое Литературное обозрение”.

www.ruthenia.ru – сайт на Тартуския университет (Естония).

www.imWerden.de – сканирани редки и труднодостъпни издания.

www.pushkinskijdom.ru

www.feb-web.ru – сайт на РАН, списания, пълни събрани съчинения, речници, всички академични истории на руската литература.

www.az-lib.ru

www.russ.ru- Водещи руски литературоведски периодични издания.

Съставил: Проф. д-р Ангелина Вачева

София, октомври 2024 г.

Програмата е актуализирана на катедрен съвет, протокол № 01 от 23.10.2024 г.

Учебната програма е приета с протокол № 10 на ФС на ФСФ от 2024 г.